

Päätös

VN/22309/2023

25.6.2025

Jakelussa mainituille

Asettamispäätöksen muuttaminen; sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain uudistaminen

Alkuperäinen asettamispäätös

Oikeusministeriö asetti 9.10.2024 työryhmän valmistelemaan ehdotuksen sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain uudistamiseksi (VN/22309/2023). Työryhmän jäseniksi nimettiin edustajat oikeusministeriöstä, sisäministeriöstä, Oikeusrekisterikeskuksesta, Poliisihallituksesta, Syyttäjälaitoksesta, Tuomioistuinvirastosta, Helsingin käräjäoikeudesta, Rajavartiolaitoksesta, Tullilta ja Suomen Asianajajaliitosta. Työryhmän toimikausi on 9.10.2024–30.9.2025.

Työryhmän tehtävänä on:

- 1) Selvittää sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain soveltamisalan laajentamismahdollisuudet. Tämä tulee kuitenkin tehdä niin, ettei sakon muuntorangaistuksen käyttö olennaisesti vähene,
- 2) Selvittää lain muut muutostarpeet, erityisesti siten, että sakkomenettelyä yksinkertaistetaan ja sujuvoitetaan,
- 3) Selvittää sakon muuntorangaistuksen käytön laajentamismahdollisuudet. Tämä tulee kuitenkin tehdä niin, ettei työryhmän ehdotuksista kokonaisuudessaan aiheudu rikosprosessin toimijoille lisäkustannuksia,
- 4) Valmistella ehdotukset tarvittaviksi säädösmuutoksiksi.

Työryhmä laatii ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon. Työskentelyssä on kiinnitettävä huomiota mahdollisten uudistusten edellyttämiin tietojärjestelmämuutoksiin ja niiden kustannuksiin.

Työryhmän on työnsä aikana tarvittaessa kuultava muita ministeriöitä ja viranomaisia rikesakkomenettelyn mahdollisista muutoksista. Työryhmä kuulee työnsä aikana professori Mikko Vuorenpäätä tämän laatiman oikeusministeriön hankintapäätöksen mukaisen tutkimuksen teemoista. Työryhmä voi työnsä aikana kuulla muitakin asiantuntijoita.

Työryhmän toimeksiannon aikataulun muuttaminen

Työryhmän yllä mainittu tehtävä toteutetaan vaiheistettusti kahdessa eri osassa. Suunniteltuna ensimmäisen vaiheen arvioituna aikatauluna on hallituksen esityksen saattaminen eduskuntaan käsiteltäväksi syysistunto-kauden 2025 lopussa.

Ensimmäisessä vaiheessa muutostarpeita arvioitaessa toteutetaan työryhmän yllä mainituista tehtävistä sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain soveltamisalan laajentamismahdollisuuksien (1) sekä sakon muuntorangaistuksen käytön laajentamismahdollisuuksia (3) koskeva arviointi. Lisäksi toteutetaan kyseisistä muutosehdotuksista aiheutuvat välttämättömät muutokset menettelysäännöksiin.

Työryhmän tulee luovuttaa oikeusministeriölle näitä kokonaisuuksia koskeva hallituksen esitysluonnos 30.9.2025 mennessä.

Toisessa vaiheessa selvitetään laajemmalti lain muut muutostarpeet, erityisesti siten, että sakkomenettelyä yksinkertaistetaan ja sujuvoitetaan.

Työryhmän laatii mietintönsä hallituksen esityksen muotoon edellä mainittujen vaiheiden mukaisesti.

Työryhmän toimikausi ja kokoonpano

Oikeusministeriö jatkaa työryhmän toimikautta 31.5.2026 saakka.

Työryhmän kokoonpanoon on sen työskentelyn kuluessa tullut muutoksia.
Työryhmän kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja

lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen, oikeusministeriö

jäsenet

erityisasiantuntija Hanna Leivo, oikeusministeriö

Poliisitarkastaja Jari Pajunen, varajäsen poliisiylitarkastaja Heidi Kankainen, sisäministeriö

Täytäntöönpanopäällikkö Sakari Haataja, varajäsen lakimies Maiju Harju, Oikeusrekisterikeskus

Poliisitarkastaja Konsta Arvelin, varajäsen poliisitarkastaja Olga Larinkari, Poliisihallitus

Erikoissyöttäjä Antti Sundberg, Syyttäjälaitos

Aluesyöttäjä Hanna-Maija Raitio, Syyttäjälaitos

Eriityisasiantuntija Krista Soukola, Tuomioistuinvirasto

Käräjätuomari Tea Rantanen, Helsingin käräjäoikeus

Kapteeniluutnantti Markus Paljakka, varajäsen majuri Kari Kettunen, Rajavartiolaitos

Tulliylitarkastaja Laura Kumpulainen, varajäsen tulliyliitarkastaja Petri Kivelä, Tulli

Asianajaja Pekka Ylikoski, Asianajotoimisto Justitum, varajäsen asianajaja Björn Boucht, Asianajotoimisto Boucht & Nikula, Suomen Asianajajat

Leivo toimii työryhmän sihteerinä.

Osastopäällikkö Ville Hinkkanen

Yksikönpäällikön sijainen, neuvotteleva virkamies Venla Roth

JAKELU: työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet
sisäministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Poliisihallitus
Syyttäjälaitos
Tuomioistuinvirasto
Helsingin käräjäoikeus
Rajavartiolaitos
Tulli
Suomen Asianajajat

TIEDOKSI: erityisavustaja Markus Liesegang
kansliapäällikkö Antti Leinonen
OM/ viestintäyksikkö

VN/22309/2023-OM-34

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: